

Raadsvoorstel

Waalre, 6 februari 2024

Vergaderdatum	: 5 maart 2024
Voorstelnummer	: 2024-08
Zaaknummer	: 707179
Portefeuillehouder :	: P. van de Loo
Naam opsteller	: Robin Meylaers
Naam voorstel	: Voorstel tot vaststellen van het Mobiliteitsplan "Vlot, veilig en duurzaam in en door Waalre in 2040"
Grondslag raadsbesluit	: Op de grond van artikel 8 van de Planwet verkeer en vervoer en artikel 108 van de Gemeentewet ligt de bevoegdheid tot het vaststellen van een mobiliteitsplan bij de gemeenteraad.

Voorgesteld besluit:

1. Het Mobiliteitsplan "Vlot, veilig en duurzaam in en door Waalre in 2040", met als onderdeel de nieuwe wegcategorisering en het beoogde fietsnetwerk vast te stellen.

Onderwerp

Vaststellen Mobiliteitsplan "vlot, veilig en duurzaam in en door Waalre in 2040"

Voorstel

1. Het Mobiliteitsplan "Vlot, veilig en duurzaam in en door Waalre in 2040", met als onderdeel de nieuwe wegencategorisering en het beoogde fietsnetwerk vast te stellen.

Inleiding

De wereld van mobiliteit kent vele uitdagingen, is continue in ontwikkeling en verandert snel. Van oudsher lag de focus in het verkeerssysteem in onze gemeente op de bereikbaarheid met de auto, maar de laatste jaren is dat verschoven naar een focus op leefbaarheid, duurzaamheid en gezondheid. De mobiliteitstransitie, met daarin centraal het verminderen van het autogebruik, speelt daarin een belangrijke rol. Niet alleen lokaal maar ook regionaal. En daar wordt ook al flink in geïnvesteerd. Dankzij ons programma Duurzaam door Waalre, met de nieuwe N69 en de herinrichting van de Traverse in Waalre-Dorp, is het aandeel sluipverkeer in onze gemeente fors afgenomen en de leefbaarheid en verkeersveiligheid in Aalst en Waalre-dorp verbeterd. We zijn volop bezig met het, samen met de regio, realiseren van een hoogwaardig openbaar vervoer verbinding van Eindhoven via Aalst naar Valkenswaard en vice versa. Zo maken we van het openbaar vervoer een volwaardig alternatief voor de auto (duurzaamheid). En fietsen in onze gemeente wordt steeds aantrekkelijker dankzij de realisatie van de snelfietsroute tussen Valkenswaard en Eindhoven en de opwaardering van onze bestaande fietsroutes (met het oog op o.a. gezondheid). Maar we zijn nog niet klaar. Er zijn in onze gemeente nog volop uitdagingen op het gebied van mobiliteit. Het aanpakken van deze uitdagingen heeft grote gevolgen voor zowel de gemeente als facilitator van mobiliteit als voor haar inwoners, ondernemers en bezoekers. Het is als gemeente belangrijk om met beleid aan de voorkant keuzes te maken over hoe de mobiliteitstransitie kan bijdragen aan de leefbaarheid, gezondheid veiligheid en bereikbaarheid in onze gemeente. Dat leggen we vast in dit mobiliteitsplan.

Beoogd resultaat

Waalre is een aantrekkelijke gemeente voor wonen, werken en recreëren. De mobiliteit in Waalre draagt optimaal bij aan deze aantrekkelijkheid. Dit doen we door in te zetten op drie strategische sporen. Per spoor is het beoogde resultaat (2040) beschreven.

- Gezonde en duurzame mobiliteit staat voorop
  - Lopen en fietsen is de standaard voor verplaatsingen over korte afstanden binnen de gemeente en naar buurgemeenten.
  - Het autogebruik en -bezit is lager en het gebruik ervan is duurzamer.
- Bereikbaarheid en toegankelijkheid voor iedereen
  - Het (hoogwaardig) openbaar vervoer is een uitstekend alternatief voor de auto.

- In Waalre helpen we elkaar om mobiliteit toegankelijk te maken voor iedereen.
- Toch is de gemeente ook nog steeds bereikbaar met de auto. De wijken en kernen worden snel ontsloten zodat zo min mogelijk verkeer door woonstraten rijdt, en op de ontsluitingswegen is de vertraging beperkt, maar voldoende om sluipverkeer te blijven ontmoedigen.
- Het is noodzakelijk om op een veilige manier te parkeren en daarbij ook rekening te houden met andere functies in het gebied.
- Hoge veiligheid en kwaliteit van leven
  - De veiligheid op de wegen is enorm toegenomen waardoor iedereen, van jong tot oud, zorgeloos de weg op kan.
  - De veelgebruikte deelsystemen maken dat er minder behoefte is aan een eigen (2^e of 3^e) auto. Deze ruimte wordt benut om meer groen in het straatbeeld te brengen of bijvoorbeeld meer speelvoorzieningen te realiseren.

Argumenten

1.1 Een duidelijke mobiliteitsvisie voor de gemeente

Als gemeente kunnen we zelf wel veel doen om "sluip" verkeer door te kernen te voorkomen, gezonde en duurzame mobiliteit te stimuleren, de toegankelijkheid en verkeersveiligheid te verhogen. Daarom wordt dit in dit plan vertaald naar drie strategische sporen en een nieuwe wegategorisering en fietsroutenetwerk.

1.2 Beperkt openbaar vervoer als volwaardige vervoersalternatief voor de auto

De HOV-infrastructuur is de basis voor een volwaardige HOV-verbinding naar Eindhoven en Valkenswaard, maar heeft o.a. nog een hogere frequentie nodig om een volwaardig alternatief voor de auto te zijn. Ook een betere OV-verbinding tussen Valkenswaard, Aalst/Waalre en Veldhoven helpt om meer mensen met het OV (als men niet met de fiets kan of wil) naar belangrijke werklocaties en ziekenhuis in Veldhoven te laten gaan en de auto te laten staan.

1.3 Inzetten op de elektrificatie van de mobiliteit

De opkomst van de elektrische auto zorgt voor een toenemende vraag naar laadvoorzieningen.

1.4 Vervoersconcepten op de juiste locaties invoeren

Nieuwe vervoersconcepten zoals deelmobiliteit en vraag gestuurd openbaar vervoer dienen een goede plek te krijgen in onze gemeente zodat iedereen deel kan (blijven) nemen aan het verkeer. Maar er ook een goed alternatief voor autobezit ontstaat.

1.5 Parkeerdruk als knelpunt in de gemeente

De parkeerdruk op diverse locaties in onze gemeente is momenteel (te) hoog.

1.6 Nog veel ongevallen in de gemeente

Er vinden nog steeds veel ongevallen plaats in onze gemeente en ook onze inwoners ervaren veel onveilige situaties in het verkeer.

1.7 Een nieuwe wegategorisering voor een leefbare gemeente

Met de verwachte groei van het gemotoriseerd verkeer zien we richting 2040 de drukte op A2, A67 en N69 weer toenemen. Verkeer wat nu op de hoofdwegen blijft, kan bij toenemende vertragingen weer een weg gaan zoeken door onze gemeente (sluipverkeer). Dat willen we zo veel mogelijk voorkomen om de leefbaarheid in onze kernen te waarborgen. Hiervoor hebben we een nieuwe wegcategorisering opgesteld.

1.8 Het gebruik en de ontwikkeling van de fietsen zorgt voor druk op het netwerk. De toename van het aantal fietsers én de ontwikkeling van de fietsen (elektrisch, bakfietsen, etc.) zorgt voor druk op ons fietsnetwerk. Voldoende brede, comfortabele én directe fietsroutes zijn nodig en ons fietsnetwerk is daar nog niet overal op ingericht. Daarom zijn ten opzichte van het uitvoeringsprogramma fiets 2020-2030 enkele wijzigingen doorgevoerd in het fietsnetwerk.

Kanttekeningen

In de nieuwe wegcategorisering gaan we ervan uit dat uiteindelijk (bijna) alle wegen in de bebouwde kom 30 km/u worden. Dit om enerzijds het sluipverkeer te weren en anderzijds de verkeersveiligheid te verhogen. Deze verlaging van de snelheid is geen doel op korte termijn maar zal een plan van langere duur zijn. Het fysiek aanpassen van de inrichting brengt hoge kosten met zich mee omdat alleen het plaatsen van borden geen gedragsverandering oplevert. Ook het nagenoeg ontbreken van handhaving, in relatie tot het handhaven van de verkeerssnelheid, speelt hierbij een rol. Daarom moet de weginrichting ook daadwerkelijk fysiek aangepakt worden en wordt ook bezien hoe we de komende jaren met pilots m.b.t. handhaving de beoogde gedragsverandering kunnen bevorderen. Hierbij gaan we uit van het principe werk met werk maken. Ook dat is een reden dat dit langer zal duren. Daarom is het belangrijk om het sluipverkeer te monitoren. Wanneer het sluipverkeer toeneemt moet de snelheid op meer wegen naar beneden om de weerstand te verhogen en zo het sluipverkeer terug te dringen. De groei van de regio en het tijdig aanpassen van het hoofdwegenet speelt daarin een belangrijke rol.

Als het gaat om infrastructurele maatregelen op het hoofdwegenet en aanpassingen aan het openbaar vervoer zijn we afhankelijk van hogere overheden. Een sterke lobby richting regio en provincie (en rijk) zal daarom een belangrijk aspect blijven voor de gemeente Waalre in samenwerking met de andere gemeenten in de (deel)regio.

Kosten en dekking

In het mobiliteitsplan zijn nog geen maatregelen opgenomen. Dit wordt uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma. Daarbij worden ook de kosten geraamd. Hierin wordt samen met de beheerders (weg, riool, groen) gekeken waar we werk met werk kunnen maken.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is onderdeel van een van de drie strategische sporen uit deze visie. Dit spoor is "meer gezonde en duurzame mobiliteit".

Veelvuldig gebruik van de auto, met name met brandstofmotoren, heeft een negatieve impact op onze gezondheid en het milieu. Daarom gaan we inzetten op meer gezonde en duurzame mobiliteit in onze gemeente.

In onze gemeente zijn er verschillende knelpunten die moeten worden aangepakt om gezondere en duurzamere mobiliteit te realiseren. Een van de grootste uitdagingen is het verminderen van de hoeveelheid autoverkeer op de weg. Als de alternatieven voor de

auto interessant genoeg zijn kunnen we zorgen dat meer mensen in Waalre zich op een gezonde en duurzame manier verplaatsen.

Burgerparticipatie

Tijdens het opstellen van het mobiliteitsplan is op diverse manieren de samenleving van Waalre betrokken.

- Middels een knelpuntenkaart konden bewoners, ondernemers en bezoekers de knelpunten die zij ervaren op het gebied van mobiliteit delen.
- Tijdens een mobiliteitscafé konden maatschappelijke organisaties hun visie op mobiliteit in Waalre in 2040 delen.
- Aan de hand van stellingen kon het inwonerspanel hun mening geven over mogelijk beleidsrichtingen voor het mobiliteitsplan.

De bewoners worden op de hoogte gehouden via de communicatiekanalen van de gemeente.

Inclusieve samenleving

Een inclusieve samenleving komt nadrukkelijk naar voren in onze visie. Een van strategische sporen betreft "verbeteren bereikbaarheid en toegankelijkheid voor iedereen". Als gemeente hebben we de ambitie om mobiliteit voor alle inwoners toegankelijk te maken. Dat iedereen, ongeacht leeftijd, beperking of achtergrond, volledig kan deelnemen aan het maatschappelijke leven

Communicatie

Het Mobiliteitsplan "Vlot, veilig en duurzaam in en door Waalre in 2040" wordt na vaststelling gepubliceerd. Via de gemeentelijke communicatiekanalen wordt het document openbaar gemaakt.

Kernboodschap

Het Mobiliteitsplan "Vlot, veilig en duurzaam in en door Waalre in 2040" is vastgesteld. Dit document betreft de visie van mobiliteit voor de gemeente Waalre.

Vervolgprocedure en planning

Na instemming met het voorstel wordt de volgende procedure en planning gevolgd

- 27 februari 2024: oordeelsvormende raadsvergadering
- 5 maart 2024: besluitvormende raadsvergadering
- Maart / april 2024: beeldvormende raadsvergadering over maatregelenpakket (moet nog gepland worden)
- April/mei 2024: maatregelenpakket in college ter besluitvorming

De mobiliteitsvisie van Waalre wordt volgens bovenstaande planning in procedure gestoken voor de raad. Na de besluitvormende raadsvergadering over de gemeentelijke mobiliteitsvisie zal de regionale mobiliteitsvisie in procedure gaan.

Bijlagen onderdeel van het voorstel

Mobiliteitsplan vlot, veilig en duurzaam in en door Waalre in 2040

Bijlagen ter informatie

Bijlage Mobiliteitsplan – resultaten knelpuntenkaart

Bijlage Mobiliteitsplan – resultaten stellingen

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALRE,

gemeentesecretaris,

burgemeester,

mr. drs. R.L. Franken

M.F. Oosterveer